

PatRIOTki w Piotrkowie

Wystawa potrwa do 22 października.

Anka Leśniak w swojej sztuce przywołuje nietuzinkowe, wymykające się łatwym interpretacjom biografie kobiet z przeszłości. Interpetuje ich historie w sposób, który zachęca do spojrzenia na współczesność przez pryzmat minionych wydarzeń.

Tym razem artystka sięgnęła do opisaney w książce Wojciecha Lady „Polscy terroryści” historii kobiet, które w pierwszych latach XX wieku włączały się w działalność polskich organizacji bojowych, biorąc udział w zamachach na carskich urzędników. Roznosiły bibułę, transportowały broń, a niekiedy zrzucały bomby z balkonów.

Anka Leśniak zaprasza współczesne Polki do udziału w swoim projekcie. Kobiety wcielają się w konkretne bojowniczkę, użyczając im swoich twarzy podczas sesji fotograficznych. Zdjęcia wyobrażają postaci, po których często w materiałach archiwalnych pozostało jedynie wymieniane w ciągu innych nazwisko. Portretom towarzyszą krótkie opisy losów patRIOTek, a przebieg sesji dokumentuje video.

Na wystawie zobaczymy też obiekty w kształcie sukien, w których wnętrzu ukryta została broń i amunicja. Nawiązują one do sposobów transportowania przez bojowniczki nielegalnych ładunków w specjalnie szytych lub przerabianych strojach.

Zawarte w tytule wystawy słowo RIOT pochodzi z języka angielskiego i oznacza zamieszki. Podkreśla awanturniczy pierwiastek obecny w działalności bojowniczek, aspekt przeciwstawienia się dominującej sile aparatu władzy.

Czy brawurowe akcje patRIOTek dały wyraz emancypacji kobiet, czy raczej ich zaangażowanie zostało wykorzystane do utrwalenia patriarchalnych schematów? W jakich okolicznościach stosowane przez nie metody walki możemy uznać za moralnie uzasadnione? Czym jest polski patriotyzm na tle zmian we współczesnej Europie i jak w tej narracji postrzegają siebie kobiety?

PatRIOTki to projekt w procesie. Do tej pory prezentowany był w Galerii XX1 w Warszawie, na wystawie Złe Kobiety w Centrum Kultury Zamek w Poznaniu, podczas OSTRALÉ Biennale w Dreźnie, w ramach wystawy Found a Mentalism II w Saint James Cavalier w Valetcie na Malcie oraz w Miejskiej Galerii Sztuki w Łodzi. Kuratorką projektu jest Olga Filanowska.